

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoP/26/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713215007
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:6713215007.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Peter Straka a členov senátu JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Martina Kopinu v právnej veci maloletej Z. B. nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, za účasti matky J. H. B., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XX/X, A. nad E., zast. Mgr. Iankom Trojakom, advokátom, Dukelských hrdinov 34, Zvolen a V. V. B., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXX/X, D. o odvolaní matky voči rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 10P/2017/2015 zo dňa 30.6.2016 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e s a rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že :

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej Z. B., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 120 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky od podania návrhu do 2.9.2013.

Zaostalé výživné za obdobie od 2.9.2013 do 30.6.2016 vo výške 200 eur je otec povinný uhradiť k rukám matky do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Otec je p o v i n n ý uhradiť na účet Okresného súdu Humenné sumu 92,12 eur titulom úhrady nákladov na znalecké dokazovanie do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Matka je p o v i n n á uhradiť na účet Okresného súdu Humenné sumu 192,12 eur titulom úhrady nákladov na znalecké dokazovanie do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení okrem iného uviedol, že návrhom podaným na Okresnom súde Zvolen dňa 2.9.2013 sa matka maloletej Z. B. domáhala, aby súd maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti a určil výživné vo výške 450 eur mesačne od mája 2013. Okresný súd Zvolen vo veci rozhodol rozsudkom č. 12P 21/2013 zo dňa 10.2.2015 a maloletú Z. B., nar. 11.11.2012 zveril do osobnej starostlivosti matky a zaviazal otca maloletej prispievať na jej výživu sumou 120 eur mesačne od právoplatnosti rozsudku. Styk otca s maloletou neupravil. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. 15CoP 23/2015 zo dňa 21.4.2015 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa o vyživovacej povinnosti otca voči maloletej a v tejto časti vrátil vec na nové rozhodnutie. Uznesením Okresného súdu Zvolen č. 12P 21/2013 zo dňa 22.6.2015 bola prenesená príslušnosť v tejto veci na Okresný súd Humenné.

3. Otec maloletej má čistý priemerný mesačný príjem za roky 2014-2016 v sume 943 eur. Po odpočítaní nákladov uvedených otcom v celkovej výške okolo 740 eur otcovi na uspokojenie ostatných potrieb ostane suma 203 eur. Náklady otca pozostávajú najmä z dvoch ďalších vyživovacích povinností, kde na

dospelú dcéru M. nar. X.X.XXXX prispieva sumou vo výške 100 eur mesačne a maloletého V. B. nar. 21.6.2000 sumou 130 eur mesačne. Od 31.8.2013 otec ukončil služobný pomer v policajnom zbore, od 1.9.2013 je poberateľom výsluhového dôchodku, ktorý je okolo 730 eur mesačne. Popri poberanom výsluhovom dôchodku si však otec privyrába prácami v exekútorských úradoch, napríklad v roku 2014 u súdnej exekútorky JUDr. Andrei Cimmermanovej v sume 232,80 eur mesačne, v roku 2015-2016 v exekútorskom úrade JUDr. Jozefa Ďuricu so mzdou 250 eur mesačne.

4. V konaní súdu prvej inštancie bolo zistené, že otec maloletej prispieval na jej výživu sumou 100 eur mesačne od júna 2013 do júna 2014 a od júla 2014 na jej výživu prispieval sumou 120 eur mesačne. Výpismi z účtov otca bolo zistené, že otec nad rámec výživného prispieva v čase Vianoc, narodenín, menín maloletej a taktiež jej finančné prostriedky zasielajú starí rodičia v čase Vianoc.

5. Matka maloletej do podania návrhu do 11.11.2015 bola poberateľkou rodičovského príspevku, ktorý sa pohyboval okolo 200 eur mesačne a poberateľkou rodinných prídavkov na jedno dieťa. Od 11.11.2015 je matka už zamestnaná, avšak napriek opakovaným výzvam súdu nepredložila doklady o výške svojho príjmu po vzniku pracovného pomeru a nevyčísliła ani svoje mesačné výdavky od podania návrhu.

6. Maloletá v roku 2015 navštevovala predškolské zariadenie, kde sa mesačné náklady pohybovali okolo 260 eur plus 2 eurá denne na stravu. Od roku 2016 maloletá navštevuje predškolské zariadenie v Humennom a mesačné náklady sú vo výške 100 eur.

7. Vzhľadom na vek maloletej a jej odôvodnené potreby súd považuje výživné vo výške 120 eur za primerané. Takéto výživné je otec maloletej vzhľadom na svoj príjem cez 900 eur mesačne a jeho nevyhnutné výdavky povinný a schopný platiť od podania návrhu, t. j. od 2.9.2013. V prevyšujúcej časti súd návrh matky zamietol. V konaní bolo preukázané, že od mája 2013 do júna 2014 otec platil na maloletú výživné vo výške 100 eur mesačne. Keďže ho súd zaviazal na platenie výživného vo výške 120 eur mesačne, za obdobie od podania návrhu 9/2013 do 7/2014 mu vznikol dlh vo výške 200 eur (10 mesiacov x 20 eur mesačne). V tomto zmysle súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti otca uhradiť zaostalé výživné.

8. Matka žiadala priznať výživné od mája 2013, návrh podala 2.9.2013. Súd jej priznal výživné od podania návrhu, pretože matka nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by jej bránili podať návrh už v máji 2013 a preto návrh od mája 2013 do podania návrhu zamietol.

9. Súd prvej inštancie zistil, že vo veci bolo Okresným súdom Zvolen č. 12P 21/2015 zo dňa 15.4.2014 nariadené znalecké dokazovanie. Otec maloletej zložil dňa 28.5.2014 zálohu na znalecké dokazovanie vo výške 100 eur. Uznesením Okresného súdu Zvolen 12P 21/2015 zo dňa 27.11.2014 tento súd priznal znalcovi odmenu za znalecké dokazovanie vo výške 384,24, pričom suma 100 eur bola uhradená zo zálohy zloženej otcom a suma 284,24 bola uhradená zo štátnych prostriedkov. Celkové náklady na znalecké dokazovanie boli vo výške 384,24 eur. Keďže vypracovanie znaleckého posudku bolo podľa názoru súdu v záujme oboch účastníkov konania, je každý z nich povinný uhradiť polovicu týchto nákladov. Ani u jedného z nich súd nezistil v čase rozhodnutia súdu predpoklady pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Príjem otca je okolo 900 eur mesačne a matka uviedla, že od 11.11.2015 je zamestnaná, ale svoje mesačné príjmy a náklady súdu aj napriek opakovaným žiadosťiam nezdokladovala. Polovica nákladov za znalecké dokazovanie predstavuje sumu 192,12 eur. Otec maloletej uhradil zálohu vo výške 100 eur, preto ho súd zaviazal na úhradu sumy 92,12 eur a matku na úhradu sumy 192,12 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Humenné.

10. Voči tomuto rozsudku v celom rozsahu podala odvolanie matka maloletej, ktoré odôvodnila tým, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a na základe vykonaných dôkazov došlo k nesprávnym skutkovým zisteniam, resp. porušil právo matky na spravodlivý proces, keď sa nevysporiadal so všetkými v spise uvedenými skutočnosťami a tieto nevyhodnotil. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s § 75 Zákona o rodine aj keď bol uzročený, že otec od septembra 2013 dobrovoľne, t. j. na vlastnú žiadosť odišiel z polície, kde mal priemerný mesačný príjem viac ako 1300 eur do výsluhového dôchodku, kde poberá cca 800 eur a tiež mu bolo vyplatené odstupné vo výške 15000 eur. Pri určení výšky výživného súd nezobral do úvahy, že okrem času stráveného v škôlke celý zvyšný čas poskytuje matka maloletej Elišky osobnú starostlivosť výlučne sama. Otec maloletej neprejavuje skutočný záujem. Taktiež nepovažuje za správne určenie začiatku platenia výživného až od podania návrhu súdom prvej inštancie.

Matka požadovala priznanie výživného aj za obdobie, keď otec maloletej opustil spoločnú domácnosť spätne z dôvodu, že aj v tom čase mala náklady na výživu a starostlivosť o maloletú a žalobu nepodala hneď po jeho odchode, lebo predpokladala, že sa v krátkom čase vráti do spoločnej domácnosti. Žalobu podala až potom, ako definitívne vedela, že sa k nej nevráti.

11. Matka nesúhlasí tiež s rozhodnutím o povinnosti uhradiť na účet súdu sumu vo výške 192,12 eur titulom úhrady nákladov za znalecké dokazovanie. Posudok nebol robený k otázke výživného a teda sa aktuálneho sporu priamo netýka. O otázkach, ktoré sa týkajú starostlivosti o maloletú a styku otca s dieťaťom bolo právoplatne rozhodnuté ešte Okresným súdom Zvolen v minulosti v čase, keď jej bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov. Znalecké dokazovanie bolo vykonané z rozhodnutia súdu nakoľko súd chcel zistiť povahu a vzťah rodičov k maloletej Eliške a jej vzťah k nim a možnosť úpravy osobnej starostlivosti o maloletú príp. rozsah stretávania sa otca s maloletou. Okresnému súdu Zvolen oznámila svoje výhrady k tomuto posudku. Predmetnú časť rozsudku považuje matka za nezákonnú. Navrhuje odvolaciemu súdu aby napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

12. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletej, ktorý uviedol, že matka vo svojom odvolaní zredukovala jeho citovú väzbu na Z. len na finančnú stránku a nič iné ju nezaujíma. Otec uvádza, že nie je pravdou, že by sa nezaujímal o Z., matka maloletej mu bráni sa s ňou stretávať a neposkytuje mu žiadne informácie ohľadom Elišky. Vedome a účelovo jej bráni v akomkoľvek kontakte s maloletou dcérou. Matka sa nezúčastňovala vytýčených pojednávaní na súde prvej inštancie, okrem jedného, kde ju súd zaviazal, aby predložila doklady o svojich príjmoch a výdavkoch, čo však do vynesenia napadnutého rozsudku neurobila. Odvolanie matky považuje za účelové. S poukazom na § 62 ods. 2 zákona o rodine uvádza, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, správne zistil skutkový stav a dospel k správne rozhodnutiu. Preto navrhuje, aby odvolací súd odvolanie matky zamietol a rozsudok súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdil.

13. K odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník maloletej Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, ktorý rozhodnutie o tom, či Okresný súd Humenné postupoval a rozhodol správne ponechal na zváženie a rozhodnutie odvolacieho súdu.

14. Odvolací súd vzhľadom na včas podané odvolanie matky preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 65 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“) a § 380 Zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“) bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 a contrario C.s.p. a zistil, že rozsudok je vecne správny a odvolanie matky maloletej je nedôvodné. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a správnosťou dôvodov napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza:

15. Dohovor o práve dieťaťa, ako najvýznamnejší dokument medzinárodnej ochrany detí v článku 18 ods. 1 ukladá štátom, ktoré sú v jeho signatármi, aby vydali maximálne úsilie na to, aby bola uznaná zásada, že obidvaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa.

16. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav z vykonaných dôkazov a vyvodil z nich správne právne závery. Vzhľadom na príjem otca a jeho výdavky, najmä ďalšie vyživovacie povinnosti - dospelú dcéru M. nar. XXXX, na ktorej výživu prispieva sumou 100 eur mesačne a maloletého V. B. nar. XXXX, na výživu ktorého prispieva sumou 130 eur mesačne a príjmy otca s prihliadnutím na vek maloletej Z., ktorá ma v čase rozhodovania odvolacieho súdu štyri roky, je súdom prvej inštancie určená povinnosť otcovi platiť výživné na maloletú v sume 120 eur adekvátna. Otcovi nemožno pričítať špekulatívne správanie, t. j. úmysel znížiť si príjem tým, že odišiel do výsluhového dôchodku, a tým znížil svoj príjem a schopnosť hradiť výživné na maloletú Elišku, tak ako v odvolaní namieta matka. V konaní súdu prvej inštancie totiž bolo preukázané, že otec si zarába popri výsluhovom dôchodku aj prácami v rôznych exekútorských úradoch, čím si vylepšuje príjem. Právo na dôchodok súvisí so splnením zákonných podmienok po odpracovaní zákonnej doby a to s prihliadnutím na osobitosti povolania.

17. Súdom prvej inštancie priznané výživné v sume 120 eur mesačne je i vzhľadom na vek a odôvodnené potreby maloletej, ktorá má 4 roky primerané.

18. Matka žiadala výživné priznať od mája 2013, t. j. podľa jej tvrdenia od doby, kedy otec maloletej odišiel zo spoločnej domácnosti. V konaní súdu prvej inštancie však bolo preukázané, že otec prispieval matke na výživné maloletej od júna 2013 do júna 2014 sumou 100 eur mesačne a od júla 2014 sumou 120 eur mesačne. Do mája 2013 žil otec s maloletou a jej matkou v spoločnej domácnosti, kde sa o chod domácnosti aj výživu maloletej riadne staral. V týchto intenciách odvolací súd považuje výživné priznané od podania návrhu od 2.9.2013 súdom prvej inštancie za vecne správne a rovnako ako súd prvej inštancie v súlade s § 77 ods. 1 Z.o.r. nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa na priznanie výživného späťne v širšom rozsahu.

19. Pokiaľ ide o povinnosť matky uhradiť náklady na znalecké dokazovanie v sume 192,12 eur tvrdenie matky v odvolaní o tom, že aj v čase konania Okresného súdu Zvolen malo byť priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov je mylné. Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení 13 CoP/47/2014 z 8.7.2014 síce zrušil uznesenie Okresného súdu Zvolen, ktorým bola matke maloletej Z. uložená povinnosť zložiť preddavok za trovy znaleckého dôkazu v sume 100 eur. Urobil tak s poukazom na vtedajšiu finančnú situáciu matky, ktorá bola v tom čase na rodičovskej dovolenke a poberala len rodičovský príspevok a rodinné prídavky na jedno dieťa a výživné na maloletú, ktorej otec v danom čase prispieval na výživu sumou 30 eur mesačne. Od danej doby sa však finančná situácia matky zmenila, od 11.11.2015 je zamestnaná a odvolací súd poukazuje na to, že na výzvu súdu prvej inštancie matka nepreukázala svoje príjmy od vzniku uvedeného zamestnania. Toto znalecké dokazovanie bolo nariadené ako v prospech maloletej, tak i oboch jej rodičov a prispelo súdu prvej inštancie, v danom čase Okresnému súdu Zvolen, k rozhodnutiu o styku s maloletou. Preto odvolací súd súvisiaci výrok rozsudku súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním matky potvrdil ako vecne správny.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).